

D. Tirano

ÉLETÖRÖM

„Örölsz, hogy élsz, mi?
Nem lehet neked túl nagy
öröm az élet!”

(Régi XX. századi
pesti haiku)

Paraméterek az esernyőtartóban

Ejha! Szemünk-szánk elállt barátom szép új kéglíje láttán (s micsoda füstös dzsumbujban meresztgette műteremablakszemét az esős égre a teraszos „táncterem”, csak az előszoba volt egyelőre kicsit szűk, hogy csuromázottan ott topogtunk hatan-heten egyszerre, hónunk alatt pezsgős-, vörösboros üvegek), s akkor...

„Tegyétek csak a paramétereiteket az esernyőtartóba – így Topo –, Cilly legújabb műve.”

Cilly az élettársa volt; regényem nem tartozik most ide (ők a fő-fő mesélőim, a hihetetlen londoni, dublini, párizsi, veronai, frankfurti, linzeri sztorik ismerői, egyszer ezek fognak eltartani, bár úgy lenne, de...), mondom, de...

Kiesett a hónom alól az üveg. Bele az esernyőtartóba. A paramétereinket? Tehát meghatározóinkat, jellegünket, terveink hálóját... jó ég, mint egy tévébeli TULIP-COMPUTERS virágát neccel... ezt mind az esernyőtartóba?

Ah, akkor értettem meg. Topo szeretett ilyen szép régies szavakat használni. „A régi XX. század, két iksszel”, így beszélt az időkről is mindig. A parapléitokat!

Paraplé! Esernyő. De rég hallottam. Mondom, kiesett a hónom alól az üveg, be az is a többiek esernyői közé – bár hát inkább kinyitogatni kellett volna a paraplékat, gondoltam rögtön, hogy lesz így megszáradás (eszembe jutott egy viccem, A VÍZBE FÜLTAK TEMETŐFELIRATA: MEGSZÁRADUNK!), ám inkább az üveg dolgának tulajdonítottam jelentőséget.

Ma mégis megkóstoltam volna újra az ó-XX. századi nedűt. 1079 nap után. Hát nem. Ez paraméter!

Mentünk azonban rögvest beljebb, csodáltuk a panorámát, valaki a Panasonicot kattintotta be CNN-re, valakinek a lábára léptem, „pardon”, valaki kikönyökölt az ablakpárkányra, páran már ittak, zsongott az *átelié*, de nem tudtam átélni, az jött még, hogy a Kentucky Derbyt (CNN-kép) egy Müzli nevű ló parival nyerte, s valaki azt mondta, parapszichológia.

Vannak ilyen Hitchcock-madarak dolgok. Mert kint a tartóban csendesen csorogtak közben a paraplék (ernyőink), s én a párkákra gondoltam (nem mások ők, mint sorsunknak szövői), nem vártam be, hogy valaki Párkánynánát mondjon még vagy páratartalmat, pléh képpel kimentem a saját paraplémhoz, hogy kinyissam, csorogja ki magát.

„Vip, Cilly”, hallottam suttogást a spájz felől. Valakik csókolóztak.

Szegény Topo, gondoltam (a párkákra), de akkor...

„Gyere, gyere”, mondták őmagányosságomnak (énmagányosságomnak)...

Egyszerre mondták. Mert a krapek, aki Cillyvel a spájzban csókolózott, maga Topo volt. „Ide beállíthatod az ejtőernyődet”, mondta barátom váratlan fordulattal ismét. „Emberi darabok – mutatott az *átelié* felé (átellenbenre) – gyere kolbászozni, Cilly most kapta Vienne-ből.” Csak így.

Tatjana Viennoise

Mindig elhatároztam, mondok valami kedveset egyszer Cillynek (neki a papája volt magyar, a mamája francia, Topónál ez fordítva volt, az ősz várúr a királyi dán, és a muter szittyja), és mi lehetett volna ez?

Megnézem, hol a csudában is ez a Vienne? Mert a Tatjana Viennoise nevű lovam sztoriját, hogy én őt „Bécsi Tatjáná”-nak hittem, elmondtam vagy tucatszor.

Vip Tilly is egy ló volt, és Topo talán ezerszer is elsózta már ezt Cillynek, vagy így vicceltek.

Nagyon imádom környezetemben a stabil(nak hihető) párkapcsolatokat. Vicceljetelek csak, gyertek! Ötvenhat éves vénember vagyok, és epsomi kürtőkalapot hordok fredasztér-lapossá ülve (ha nálam van vendégség, ami két-három embert jelenthet koppenhágai padlásszobámban), valaki mindig a fredasztéremen ül.

A fredasztér-kalap olyan, hogy Epsomba, Ascotba (ezt a két nagy versenyt tudom Angliából, másképp a brit lovakhoz nem paraplézok) csak ilyenekkel lehet elmenni. Még a vonaton is ezt szorongatják. Apám (Topo apjának barátja) egyszer kivonatozott én nem is tudom melyik felséges helyre a kettő közül (na, a felséges úgy ugrik be, hogy Topo apját nevezzük így: „a királyi dán”, merthogy még a neve is ez: Claudio), de véletlenül az ülepe alá tette a kalapot (mi egy ilyen kalap neve? meg kéne kérdezni, de ezzel ugyanúgy vagyok, mint a környezetembéli boldog párkapcsolatokkal; ötvenhetedik éves vénember koromban – szívesebben mondom, „mindjárt hatvanévesen” – a legszívesebben semmit sem teszek... lásd: „azt mondhatok, amit akarok! egy szót se szólhatok”, a szólásszabadságról, vagy az életöröm-haiku, az titkon Topo műve, Topónak én az irodalmi tanácsadója vagyok, magyarra tanítgatom, szerény honoráriumért, s ő sztorikat mesél, de hagyjuk most Mauryt, Mornyit és Charlene-t, meg hogy Kaufschad kiesett-e az ablakon, netán kilökték, és miért, és járt-e hercegferentzi Tetzil a Török utcában... ezt már csak Cilly miatt se gondolhattam) (esernyőcsorgás halaltszott be, ahogy kolbászunkon csámcsogtunk), na, szóval apám véletlenül ráült a kalapra... ezt aztán megörököltem én, mármint a kalapot, a ráülést meg a barátaim, akik néha meglátogatnak Kopiban. De ez külön történet. Apám itt hagyott minket, vagyis hát vitt volna minket, csak én az utolsó pillanatban, 1948 az év a kései korban itt (Topónak minden kor kései már), s anyám maradt, apám ment (mint kiderült, egy barátnője várta), aztán anyám meghalt (őt kezdte itt Topo mutija látogatni, már elfogadható időkben, királyi dánné), végül minden összejött, Topo szerzett nekem egy kis irodalmi ösztöndíjat, s mert Hamlet mindig vonzott, kitelepedtem Koppenhágába, épp csak az, hogy a galoppra nem tudott a Topo soha elcipelni, maradt a kalap, melyen gyér vendégeim üldögéltek. Fene tudja, nem vagyok az az alkat, aki azt mondja, „édes kis seggek, is”, meg otromba férfivalagak, nem... szóval, ha a spájz nagyobb, *lett* volna itt, akivel eleresztem magam, volt a társaságban valaki, de ahhoz sok minden kellett volna. Akar-e velem a hölgy, meg Topóék a cinkosaim lettek volna, igaz, semmi kötöttségem, apám példáján okulva e téren visszafogom magam, de nem...

Kisomfordáltam az előtérbe. Valaki bejött ugyanis a konyhába, birizgálni kezdte Cilly haját, „Vip, Cilly”, mondta, mindhárman nagyon élvezték, fogtam a paraplém,

halkan behúztam (bezúztam, ahogy Topónak ezeket a vicceket, magyarságát frissítendő, tanítgattam) magam mögött az ajtót. Kint közben az eső is elállt. A párkák kegyesek voltak hozzám.

Tatjana, azaz Tatiana Viennoise ugrott be hirtelen. Azaz: „jutott eszembe”. Mert ez a Tatiana egy francia ügetőló volt, az én első győzelmem tárgya (alanya) ott Párizsban, egykor. S ha egy ügetőló „beugrik”, az épp hogy nagyon is rossz, vége, kampó a déli rózsán. Diszkvalifikálják, paraplé. Hát kimentem, első francia versenyszínhely-látogatásom volt (lett volna) az, Enghienbe.

Az ott van Párizs környékén. Tódult ki a sok nép, srácok, nők, sok kormos arc, minden.

De én egyszerre úgy éreztem, nem. Igaz, útitársaimnak a vonaton (nem ültem kápolon!) azt füllentettem, ír újságíró vagyok, s félttem, lebukás jön. Ellenben nem ezért volt igazából, hogy az első futam után otthagytam Enghient.

Nem tudom, miért volt.

Jöttem visszafele, most, már a Rottenbiller utcánál jártam. És Vincennes fekete salakja sötétlett előttem, neonfényben. Egy esti verseny, három nappal a Tatiana Viennoise otthagya után.

Mert az Enghien nevű helyen jól láttam én, fut egy ilyen ló. Kiderült, le is bőgött (bőgették). Beugrott. Hát én nem ugrottam be, szerencsére.

Pár napra rá, Vincennes-ben már (a vincennes-i erdőben raboskodott a három testőrből kettő, meg sokkal valószínűbb személyiségeket is interjúvolgattak már ott, mióta emez ódon XX. század a világ, ha jól sejtem), magabiztosan mászkáltam gyerekek, nők, kormos pofák közt a tribünön.

A tribünön, mely foncsor üveg tetejű, ferde, és a pálya, a bűvös vincennes-i fekete salak pálya legtávolabbi zugát is mutatja. Persze félháznyi raszteres tévéképernyő is van a pálya közepén, a tribünhöz közel, azon még jobban látszott a verseny...

...látszott, hogy Tatiana Viennoise itt nem ismer tréfát. Tatianám nem maradt a mezőny tatján (hátsó felén), hamar az élre állt, onnan nyert. Esti verseny volt, neonfény villódzott meghatottságom könnyein.

Mindig meghatódom, ha jól jár a balek. (Az én vagyok-vagyok.) Csak így. Topo nekem a Sherlock Holmes, bár hát a Mauryékhoz képest – a mai három testőr? – ő egy jámbor lélek, de nekem ő Holmes úrfi, én a Watson alig lehetek. Az „emberi darabok” vicc a Topóval esett párizsi járásunkra utalt: Topo hatalmas gyalogló, s olyan tíz-tizenkét kilométerek után pihen meg csak. Hát egyszer úgy öt kilométer után leállt, vizelni kellett, a *bulonyi* erdőben, brunzolt a *bulonyi* erdőben, az eget nézte közben, én azt mondtam: „Emberi darabok, végre”, mármint az öt-öt kilométer, s utána pihenés... hát erre a Topo felém fordul, meg a földre villan szeme: „Oda nézz!” – s való igaz, egy emberi kéz állt ki egy bokor tövében az avar alól. Rohantunk tovább, tíz kilométerig meg se álltunk. Ez így volt. Erre célzott Topo. De én most inkább magam akartam lenni.

A Tatjana-nyerés meg úgy alakult, hogy eltévesztettem a kasszát.

A Fekete Salak

Bűvölet volt ott minden, a nagy zöld vincennes-i erdőn. Ahogy a pálya oválisát, az innenső kanyart megpillantottam. Birkák legelésztek az út eminnen-oldalán, lovak, a kis tó vizén madarak úszkáltak, valaki tyúkhúrba, dús madárceमेಗೆbe vizelt egy fa tövében.

Volt egyszer egy Tilly nevű madaram, egy kis holló. De ezt nem akartam elgondolni most, Tilly halálát, ahogy lefordult a vállamról, meghalt látszólag ok nélkül – annyit se mondott búcsúzóul, hogy „Soha Már”.

Ezeket a történeteimet, sejtem, mindenki unja. Én meg másokat unok a maguk történeteivel.

A kölcsönös meglétezés, részemről a megélhetés okán muszáj egymást úrnünk-túr-nünk, mindazonáltal.

Megpillantottam a Fekete Salakot, és azt gondoltam... Nem, hát fogalmam sincs, mit gondoltam. Elfelejtettem már. Fura, Tilly szerette a tyúkhúrt. Vincennes erdején még decemberben is dús tyúkhúrpárnák zöldelltek.

A salak azonban feketélt, és a tarka hajtózubonyok ide-oda szaladoztak, edzés folyt még, a zubonyok alatt sok pocak, aztán kis kocsi, elől a lovak. Nem tudom, Tatiana Viennoise-t láttam-e így. A programban ott állt.

Már csak „Tatyí” emlékére is – megteszem. Ó, istenem, eszembe jött most a Kongens Nytorv. Kis padlásszobám. A Holmens Kanal, a királyi színház, Det Kongelige Teater. Tatjana ennek művésznője volt, annó, érdemben ő tartotta el apámat.

Ezzel minden színészi ihletésemet kioltotta. Fekete Salak.

Miért kerültem a koppenhágai „város a városban” Frederiksstadot? Mert apám ott lakott Tatyival.

Miért gondoltam, mikor a Fekete Salakot megláttam: ez végre független pénzlehetőség? Üriemberi, becsületes. Egyenest a sorssal állsz szemközt.

Mikor Tatyit tíz éve, fél évvel a halála előtt (már apám halála után, hogy meglátogatott) eltáncoltam, aztán a ruháit kihajigáltam az utcára az ablakon (a negyedik emeletről), égette a kezem az az XXXXX korona, amit átadott. Apám öröksége.

Tudhattam, ráadásul, át se ver.

De akkor nekem már megvolt Topóéktól a meghívásom. A pénz töredék részén Párizsba utaztam.

Mentem a vincennes-i erdőn, megpillantottam a szaladozó tarka zekéket. A pocakokat. Akkor még nekem is volt pocakom. Pocakom volt még akkor. Bőven.

„Hogy nézel ki?” Ezt mondta Tatyí. „Apád ilyen idős korában...”

Akkor ragadtam esernyőt. Körbepüföltem a Tatyit a szobában. Véletlenül átdöftem anyám olajképmását a falon. Ettől dühödtem be igazán.

Most, hogy az eső újra eleredt lassan, és ott mentem – fogalmam sincs, hol, a Dohány utcán talán, van ez velem: nem akarom tudni...! hol vagyok, kik ezek körülöttem, ki birizgálta meg Cilly haját, egy hapsi, mit olyan eszelősök-evősök egymással és egymáson, Topo és Cilly, még ennyi idő után is... de hát mi közöm ehhez, mi közöm bárkihez?... megyek magányosan, és arról az életörömről, ami elárad bennem, fogalmuk sincs ezeknek, olyan gyorsan megszabadulok az emléküktől is, vagy hát az emlékektől nem, de azok kiosztatlan szerepek, üres színlap, a színészek neve nincs ott, hogy ki kicsoda vagy, gondolom, inkább fordítva, embernevek, de hogy milyen szerepet játszanak... nem –, mentem ott a Dohány utcán, talán, és közben a Fekete Salak felé igyekeztem, a foncsoros tükörtetőt bámultam hamarosan, megkérdeztem, hogyan kell fogadni, fel fogok tenni tíz frankot, a legkisebb összeg, amit lehet ott, Tatiana Viennoisera. Ezt az egy nevet ismertem. Ezt hagytam ott Enghienben.

Hogyan mentem be egy régi kocsmámba – Síp utca, aha –, miként jutott eszembe az esernyőtartóban felejtett pezsgő, vigyorgtam, ez hogyan volt, milyen jelentősége lett, életbevágó, két-három ember életében (nem Cilly és Topo!) ennek a „paraméte-

rek közé” csusszant üvegnek és tartalmának, máskor mondom el majd, ha valakit még érdekel. Meg sok mindent. Maury és Morny hogyan kévelt meg s hagyott a klozeton egy alakot, zsebest, ha jól tudom – hogyan volt mindez, gondolatjelek közé zárnam, ha írnék (ha apám és Tatyi emléke nem gátolna ebben is; Tatyi vette rá apámat, hagyjon fel az írással, egy tiszta fordított Gauguin-sztori, ah, Koppenhágában micsoda Gauguinek vannak, na ja, innen ugrott be ez), gondolatjelek közé, ki ne jönnének ezek a dolgok onnan, ne jönnének elő. Örültem, hogy élek.

Eltévesztettem a kasszát.

Úgy néztek rám, mint a hülyére.

Rám meg a tíz frankomra.

„Ez 100-as kassza”, mondta a pénztáros. Néztem, én is, megy egy Ulrich nevű ló, ez volt a favorit, ment egy Ulamo de Bacatorgue nevű, egy Vasalino Vaseline, egy Vucucu Valla és így tovább. Tatiana Viennoise, a legöregebb paci a mezőnyben (a T, az U, a V – évjáratok jele is), igen, ő 27,4/1 volt. Előkotortam a százast.

Egy frankra 27,4 frankot fizet a Tatyi, számoltam gyorsan. Tízre...

Nem folytattam.

Elindultak. A kassza 32,8/1-gyel zárta Tatiana Viennoise-t. Tatyi nem ugrott be... nyert.

„...csak beugrottam hozzád”, mondta, mikor apám után a dohányt, így mondta, „apád után a dohányt”, igyekezett laza lenni, hozta. Vénen. Tatjana Vénoáz.

Hazamegyek, ahol itt Kaufschad unokahúgáéknál lakom Budán, hazamegyek, beteszem a *Gunt*, a *Grant Lee Buffalót*, valami zajosat, de finomat. A *Grabage* most önröntó gondolatokig sodort volna. Azt nem. Összesen tíz kazettát tartottam mindig, a feletti-eket el szoktam ajándékozni. Koppenhágában sincs gyűjteményem.

A Síp utcában egy kávéért kértem.

Innék, már nem akarnám tartani a sok ezer napos fogadalmat, a Kongens Nytorvpincében egyszer nekiestem nemrég. De harmadnapra szúrta a vörösödő, szivacsosodó bőrömet a szakállam. A test nem kívánja, csak a lélek.

Meg a lábamon a sebek. Ha iszom is, olyan vagyok, mint a koldusok, a csöves ismerőseim az utcán. Csak ha nem piázok, így mondta Topo, piázok, csak ha nem piázok, vagyok valaki más. Valami.

Valami pedig kell hogy legyen. Jó, nem „valami más”, de valami. A valaki – az már valami. Egy kis valami – – – „Egy kis valami már nem semmi”, így viccelt Cilly.

Egy kávé. Kuszán, azért.

Ez felhajigált, azért, és lepillantottam. Ott ült kedvenc csövezőm. Adtam neki egy fém ötvenest. Megérte.

A feje fölött a falon volt egy plakát: „Tíz éve Csernobil.” Hát tényleg, ez volt az.

Az eső!

Ez volt velem ma egész nap. Ez nem ugrott be.

Beugró az esőbe

Vertem hátát, ülepét az ernyővel, tépáztam, meztelenre. Tatyi majd’ kiugrott a ruhái után, akkor, tíz éve, ahogy ott állt szottyadt pucéran. Végül egy öltönyömet kapta magára, ing és alsónadrág nélkül. Adtam vele egy sálat. Két eltérő-fél-pár cipőben távozott. Nem néztem, van-e csődület a lenti ruhahalom körül. Fél évre rá a halála hírért hallottam. Nem az ablakon ugrott ki. Fene tudja, mibe’ halt meg.

Tatyi.

Ott Vincennes Fekete Salakját nézve, ahogy Tatiana Viennoise a táv negyedétől át se engedte már a vezetést, és három hosszal nyert, és alig győztem számolni a pénzt, nem gondoltam Tatyira, eskü, nem.

Topónak azt füllesztettem, életem első és utolsó lova volt a Tatiana Viennoise. Mondom, nem az volt. Az első – és az utolsó előtti.

Attól még játszhatok egyszer. De most itt tartunk.

A következő futamot – Ulundu, Texas, Titifina Sargasso volt a befutó, én helyezésre a 99/1-es Titifina Sargassót játszottam volna, mindegy, kezdtem belejönni, kezdtem ettől félni, erre már emlékszem – kihagytam, ezt már mondanom sem kell, de amit mondani kell, az az alábbi.

Nincs félelem.

Eszembe se jut, most hallottam csak, aha, ez volt az, amiért kimentem Topo és Cilly „után”, a konyhába, ezt hallottam, hogy akkor, vagyis tíz éve, az a felhő, nagyon fekete, hirtelen jött, dús felhő, meleg eső, amiben megáztam, mert nem és nem voltam hajlandó kinyitni az ernyőmet, az is csernobili izé lett volna.

Mondja most valaki.

Rég gyanítottam.

Hallottam ilyeneket, ki hogyan végezte, hogy akkor megáztott.

Na ja. De félelem most sincs. Ettől semmi. Ha valamitől, hát valakitől félek. Magamtól.

Haza. Bekattintani a *Grant Lee Buffalót*. Hova lettek ők is? Milyen jók pedig.

Lone Star Song, Mockingbirds, Mighty Joe Moon – mint egy lónév.

Mit kérdezek ilyeneket. Hol vannak. Mit kérdezek. Én mikor raktam fel őket utoljára, mikor dobtam be a Samsungba. *Drag. Happiness. Életöröm, boldogság. Demon Called Deception.*

Apám jól rászedte anyámat a Tatyival. Mikor elment. Tessék, mégis koppenhágai lakos lettem. Holott 1948-ban nem tartottam apámmal.

Azzal ment ki, hogy egzisztenciát teremt, anyám majd utánunk jön.

Demon Called Deception. Drag. Vonszolás? Hazavonszoltam anyámat. Nem megyek.

Egyszer anyámat is felpofoztam.

Ez az, hogy az ember nem tehet róla, és azt érzi, vele van a baj. Pesten bajom van, Koppenhágában bajom van. Velem lehet a baj, hahaha, Topo ilyen viccekért fizet. A magyar nyelv árnyalataira tanítom őt. Anyjától nem tanulta meg rendesen. Apja, az öreg D'Azaray, nem is tanult meg magyarul.

Hülye dolgok. Az egésznek semmi értelme.

Csak összejön. Egybevág.

Közben – vagy nem közben – semmi értelme. Egyszer majd megkérdem, meghalt-e, akit Mauryék megkéseltek ott Vincennes-ben.

Én a következő futamban (életemben egyelőre az utolsó) egy Arianne De Semilly nevű, egészen fiatal lovat szúrtam ki a háromévesek versenyében. Ha a V-höz érnek, kezdik az ABC-t előlről.

Jönnek ilyen nevek is: Aliza, Aliana, Ashakespeare, eskü, láttam egyszer egy Ashakespeare nevű lovat. Nem bírták megvárni az S-t. Ezt a lovak akarták a nagy drámaíróról elnevezni.

Ilyen dolgok jól jönnek. Ilyenekkel nem adódik az, hogy egyetértek, nem értek egyet.

A dolgokban van a hiba, hogy én nem értek egyet velük. Mert olyanok, hogy egyet kell (lehet) érteni velük, nem kell (nem szabad) egyetérteni.

Hogy jövök hozzá, hogy – én, aki semmi dolgot nem is értek (Topo fogalmaz így) – egyetértsek, ne értsek (egyet).

De hogy Airport testvére Bairport lett...! Eskü, ilyen is volt.

Honey Don' Think. A Grant Lee Bufi nótája. De grand. Grandli Bufi. Grandok ők.

Bedobom a kazettát.

Tök enyém a lakás. És nincs messze onnét, ahol anyámmal laktam. Pucérra téptem Tatyit.

A Tatyí összeszedhette a ruháit, mert kinéztem az utcára, senki. Esett az eső.

Megyek, esik az eső.

Ne gondolkodj.

Á, mennyi ilyen Csernobil-plakát van. Tíz éve. Kiléptem, de fura, tíz éve léptem ki az utcára. Velem volt az esernyő, rajta a Tatyí orra vére is, kicsit. Talán.

Nem nyitottam ki. Nem vezeklésből. De vadulva. Lemosom magamról a... Mit tudom én. Mindent. Megfürdetem a fejem a jó meleg záporban.

Aztán (szerencsére?) beültem sakkozni valahova.

Akkor még egészen más ismerőseim voltak. A kocsmákban. Köztük tűrhető sakkozónak számítottam.

Azóta nem is sakkoztam.

Az Ariane vagy Arianne de Semilly 39/1-en állt, lement 37,5/1-re.

Rádobtam a nyeresémből egy ezrest.

Topo, persze, rendesen fizetett. De akkor egy ideig nem voltak anyagi gondjaim. Amilyen szerényen élek. Két nájlonban adták a frankot.

Söpörtem el.

Gyalog, persze. Utálok a járműveket. A rabságot. Topo akkor már felajánlotta Koppenhágát. Örökölte (mindenki örököl? nem, én nyertem is, egyszer, egyetlenegyszer életemben) a Kongens Nytorvon a kis padlásszobát, komfort.

Oké, elfogadtam. De ezt máskor mesélem el. Mentem az esőben. Megint elállt. Ez olyan mocsokszítálás volt már csak. De tíz éve az: simogató, meleg eső, sűrű. Barom, mondtam magamnak, ilyen finom esőből beülsz sakkozni.

Komolyba, ha az 54 kilomról (amivé lefogytam 91-ről pár éve) nem mennék vissza néha 63-ra, ha a 7 duzzanat, ami nőtt rajtam, rendetlenkedne, betojnék. Így nem. Szervezetem nem maga az életöröm, de talán ellenáll csak, vagy én nem is tudom. Mondtam, semmit sem akarok érteni.

„Hogy érted ezt?”, hallom hirtelen magam mellett. Két pasi siet, beszélgetnek. De jó, hogy egyedül megyek. Remélem, alszom egy jót. Jó volt nem ott maradni Topóéknál. Jó lesz holnap újra frissen ébredni. Mit tudom én, mire.

Remélem, tényleg nem arra. Addig is – mit tudom én, örvendek. És ez elég, nekem.

Zárva. És jojó...

Van egy butik a Kongens Nytorvon, van több is, nem szeretem, „a Pepita”, én hívom így, még a kis fehér uszárnak is pepita a pokróca, a lajbija, pepita a nyakörve. Minden pepita, a hölgyek a kirakatban (a próbabábukon a kosztümök mintája, így értem). A kis fehér uszárkát nem kedveltem. Próbáltam megkedvelni. Alkonyattájt, mielőtt a Tavakhoz, a fák alá (nem vágják ki őket is egyszer, mint itt ezeket szegényeket a Dunaparton most?) kimentem volna, adtam neki egy kis csemegét. Rágóörmeléket.

A pepita tulajhölgy félrerugdosta a rágótörmeléket a járdaszél alá (előreugrik a járdaszél felső pereme itt, alatta fut a víz, és nincsenek rongyok, mint Párizsban, vízfogók, pucoláskor). Mentem haza, már lámpavilágnál a Tavak mellől, meghökkenem. Ez második koppenhágai napomon volt, kilenc éve, több is, ha jól számolom.

Hagyjuk Csernobilt, ugyanis. Egyelőre.

Egy koldusasszony ült (ma is ott ülhet, az a lakása, nem kergetik el) a butik bejáratában, a pepita műmárvány lépcsőfokon. Rágott valamit.

Odanéztem. A kiugró járdaszegély alá. Nem volt már ott semmi.

Szégyelltem, hogy ez még Ariane (Ariane) de Semilly pénze. (Lelkesen, részegen elmagyaráztam akkor a kasszának: „Semmily”, magyarul, az... izé. Adtam tíz koronát. Visszaadtam. Adtam még egy tizest. Hajnalig rajzolgattam aztán.

Most itt mentem haza. Vendégment Pesten. Reméltem, ma jól alszom.

Nem csörögnek rám Topóék.

A *Grant Leet*ől a *Hook* jó lesz. Nem a kedvencem, de ők mindig jók.

Arról szólnak, hogy mindig lehet jónak lenni. Tökrossz vagy, és az mindig lehet még jó.

Akkor nem is vagy tökrossz.

Hát épp ez az.

Einstein nem oldja meg, hogy akkor ez hogyan van. Vagy a Szilárd Leó. Senki.

Tökrossz minden.

És az is jó.

De akkor nem tökrossz, nem 100%-ig rossz.

Vigyorogni kezdtem. Nekimentem egy lámpaoszlopnak. Tökjózanon.

De hol az ernyőm?

Oké, maradjon a Síp utcában. Azé, aki megműveli, ezt gondoltam.

Na, Uram, mi lesz, néztem föl az égre. Mozgás, mozgás. Mentem, „haza”.

Tök nem voltam itthon. Jó.

De azért ez olyan otthonos volt. Jó.

Tehát... Hm?

Szóval, a nagy gondolatokban az a jó, hogy mindig van rájuk egy kis példa, és akkor már nem olyan nagy gondolatok, és elviselhetőek, és az ember így viseli el saját magát is, és hogy nem baj, ha nincsenek nagy gondolatai, mint mit tudom én, Einsteinnek, Szilárd Leónak. Sűrű maszk lett az arcomon ez, ahogy így gondolkodtam. Mentem, valami voltam, és nem a katafalkszemélyzetből egy. Jó; jó.

Grant Lee Buffalo

Holott rosszat sejtettem volna.

Ahogy a lépcsőn felbotorkáltam – az eső súlyát éreztem? nem tudom; szerettem volna esernyőmre támaszkodni; anyámra gondoltam (gondoltam?), Tatyira, ahogy öltönyömben, vihogva, lekapaszkodik, így, szinte „kapaszkodik” lefelé, a korlátot szorítva, kék eres, májfoltos kezét a korlátan csuszogtatva; s én: „eltárgáltam egy öregasszonyt”, azok után, hogy anyámat felpofoztam, a mostohaanyámat elvertem egy ernyővel, meztelenre vetkőztettem stb.; holott e Lelkek-tanában, ilyen mélyebb jelentésekben nem hiszek –, már akkor rosszat sejtettem volna.

Lakásomból kihallatszott ugyanis valami. Ami jó ízlésre vallott, de a véletlenek (higgyek bennük?) különös összejátszására is.

A *Grant Lee Buffalo* szólt.

A másik kazettáról a *Fuzzy*.

Volt Londonban, mikor fél évet ott éltem, egy Fuzzy Logic nevű ló. De hát Tatiana és Semilly után – én nem, nem én.

Álltam ajtóm (Kaufschad lakásának ajtaja) előtt. Azt rögtön tudtam, Kaufschadtól a kulcs, amivel ide, és ha bárki is, bejutott.

Ezek itten ketten vannak, az is hallatszott.

Áthallatszott az ajtón, hogy a férfi ittas. A nő azonban, ezt is érezni lehetett, már várt. Egész egyszerűen kitérta nekem az ajtót. Engem várt. De mint aki otthon van itt.

„Hogy jutott eszetekbe épp a *Grant Lee*?” Okosabbat nem tudtam kérdezni.

„Semmi, benne maradt a Samsungodban.”

A Samsung, pár ruhadarab, anyám átlukasztott képe a falon, ennyi volt a személyes holmim. A többi Kaufschadé meg egy Riquette nevű svájci lányé, akivel Kaufschad, „Mauryék sofőrje”, természetesen – Svájcban volt.

Ha igaz.

Az asztal közepén a „paraméterek közé” pottyantott száraz pezsgő állt. Szóval, a bontatlan üveg. Tudtam, az enyém. Topo – buhh! – félédeset ivott. És Cilly mindenben követte őt.

„Bízsa szakemberre”

Hamar kiderült, hogy egész életüket ez az üveg változtatta meg.

„Változtasd meg éltél”, szavalta Cilly, akit egy amatőr színjátszócsoporthal halászott ki Topo, annó.

Topo hevesen, ittasultan bólogatott.

„Életöröm”, dadogta üdvözült arccal.

„Miféle. Aha.” Ezt mondtam. Cilly tessékelt befelé. Mint aki itt is a ház asszonya.

„Te irtad ide”, magyarázta. Topo hevesen bólogatott. „Jó, hogy megjöttél. Nem bontottuk volna ki nélküled.”

És már bontotta is. Üvegemet.

Esernyőm ott állt a falnak támasztva.

„Hát ez...?” Mit kérdezhettem volna.

Pukkant a pezsgő. És Cilly azt mondta: „Bízsa szakemberre. Hih. Sejtettük, hogy útközben hagytad el valahogy. És olyan voltál, mikor elmentél... eljöttél tőlünk, mint aki betér majd törzskocsmáiba. Hát mentünk utánad. És a Síp utcában...”

Miért tudják rólam még azt is, mik voltak törzskocsmáim...

De sokkal többről is szó volt.

„Mikor Topo megtalálta a palackot – lelkendezett Cilly –, azt mondta: Hát ha ilyen van... akkor...”

És kiderült, „döntöttek”. Fene tudja, miért, erre föl (erre föl?) határozták el magukat végre, hogy megveszik (nekem, azt mondták, „barom ember, végül neked, a tied lesz, hazavisszük Koppenhágába”, nem érttem? hova? A Kongens Nytorvra, padlásszobámba? a pepita bolt elé kötjük ki?), megvásárolják „az öreg Tatiana Vienne-t”, igen, mert Cilly vienne-i (viennes-i? sose tudom), „jó”, mondtam, „ezt tudom”.

Ingerült voltam.

Még a *Grant Leere* is haragudtam. Pedig se Grant Lee Phillips, se Paul Kimble, se Joey Peters nem érdemelte. Azaz ki tudja, miért mit érdemeltek (volna, ők is).

En ezt?

Én. Ezt. Is. Is. Ezt. Én.

Vadul érintett meg a korty.

Nyakra kaptam a palackot.

„Ez a beszéd”, mondta hebegősen Topo. A falnak fordult.

Hamarosan aludt is.

„Holnap indulunk”, mondta Cilly. Fogalmam se volt, mennyiben érint ez engem.

Legalább magam maradok.

„Kaufschadtól...”, kezdtem. Aha, Kaufschadtól volt kulcsa Cillynek.

„Vele éltem egy darabig”, mesélte. „Még mikor Kaufschad Chantillyben volt abrakmester.”

„Chantilly – mondtam fanyarul –, az galopp. Tatiana Viennoise egy ügetőló.”

Mert sejtettem, Kaufschad hozta az üzletet. Vagyis úgy sejtettem.

Tévedtem.

„Brúnó”, magyarázta Cilly.

Rémlett, ez az a rosszképű hapsi, aki Cilly nyakát birizgálta.

Cillynek nem voltak olyan beható ismeretei (nyelvemből), hogy a „babrikált nyakadon” kifejezést értette volna.

Normann parasztok voltak a nagyszülei, és a Tatiana is oda került, a Sam Grandchamp-nal együtt. Az is egy ügetőló volt. Rejtélyes állat. Vagy nagy maher tulajok. De hogy jön ez össze?

„Topo – magyarázta Cilly – rég akarta ezt. Örömet neked. Hátha megjön a kedved a játékhoz megint. Meg mit tudom én.”

„Tom”, így mondta. Egész édesen beszélsz magyarul, gondoltam „vón”, ha Cilly kicsit kicsinyebb. Szép lány volt, csak olyan nagyobb-darab-fajta, én nehezen venném, mindig éreztem. Nem szívesen. Veszélyes Topónak is. Topónak se ez volt a fazonja, ha már Cilly, Milly... (Kezdttem berúgni.)

Hogy jövök ehhez?

Már ilyet se kérdeztem.

„Brúnó kocsiján megyünk, Brúnó tőkjózan.”

Ez szinte kijózanított.

„Ki az a Brúnó?” Ezt kérdeztem. Bár tudtam. Most még az is kiderült, hogy a Királyi Színház epizodistája Koppenhágában, de rendez is.

Szerettem volna felébreszteni Topót. Az esernyőmet kerestem.

„Hölgyverő menyét”, mondta Cilly, nyelvünk rejtelseinek félismerője. És megpaszkolta a bal arcom. „Ne. Gyere.”

De hát ez, hála az égnek, annyit jelentett csak, menjek az ablakhoz.

Mentem, kinéztünk.

Szemközt egy nagy tábla. Nem, nem, ez reklámféle volt, nem Csernobil.

Mondtam a katafalkot.

És erre még Cilly javított ki: „Szarkofág.”

Ezen kicsit vitatkoztunk. És ittunk megint. Isten, hogy jövök ehhez. Velem tényleg mindenki.

Azt tesz, amit akar. És közben nem tesz semmit (értem, ezt éreztem). De az egész (közben) nem tesz semmit.

Hát nem! Hát ez volt.

BÍZZA SZAKEMBERRE. Ez állt a hirdetőablán. Pontosabban: B i z z a S z a k e m b e r r e. Mint egy lónév.

Brúnó vezet, Svájc felé megyünk, ott engem és Topót...

...átvesz Kaufschad stb.

Leráz Cilly és Brúnó. Ők mennek, fel, Koppenhágának. „Zürichen át?” Ezt kérdeztem. Örültekháza volt ráadásul az egész, mert azt éreztem (érzékcsalódás), ebben a lakásban vertem meg Tatyit... innen ment el (ment volna el velem) apám 1948-ban.

„Od’odod, hm?” Cilly nyelve se forgott jól.

Lakásról volt szó megint. Koppenhágában.

„Brúnó...?”

Hogy neki nincs kéglije.

„Felesége van, kis gyerekei”, hangzott a válasz. „És végeredményben Topótól kapd azt a lakást.”

„Nem. Az a szoba a Kongens Nytorvon rég az enyém. Az első részletet így épp Tatiána Viennoise-on és Semillyn nyertem...” Örület, én mindig magyarázkodom. „Jó – mondtam –, megkapod a kulcsot. De mennyi időre?”

Annyira, amíg Topóval (Kaufschad kalauzolásával, aha, Kaufschadéval, aki egyszer már belevitte az akkori – és mai? – főnökét egy lószállító kamionba, aztán agyonverte a sofórt, csak ezt megúsza, de később „kiesett az ablakon”; hagyjuk), míg Topóval én, igen, elintézem a lóvételt.

„De édes lehet egy ilyen öreg ló. Csupa sörény, minden. Télikabát.” Cilly igyekezett szakszavakat használni.

Szarkofág. Katafalk.

A *Grant Lee* rég leszaladt. Odamentem, megfordítottam, belöktem megint. Eléggé fölöslegesen. Nem is hallottam, mi megy.

„*Fuzzy Logic*”, mondtam, de legyintettem is. London jött hirtelen. Apám egyetlenegyszer vett rá, hogy valami barátnőjét meglátogassam. Volt Londonban egy barátnője.

Lisszabonba (Lizsazonba?) nem jutottam el. Volt neki ott is. Volt?

Anyám is megérdemelte a pofonokat.

Cillyvel nem tudom, mit csináltam volna a legszivesebben. Ha kicsit is tetszik, azt mondom (ennek a, na ja, nagyon szép nőnek): „Gyere a spájzba.”

„Gyere a spájzba – mondta Cilly –, van ott eldugva mindig valami jóféle.”

Volt ott egy hűtőláda. Nem volt hozzá kulcsom. Ezt furcsálltam is mindig. Reméltem, Kaufschad nem levágott fejeiket tart ott hidegre téve.

Mentünk a spájzba.

„Bizza szakemberre”, mondta Cilly. Sértő volt szinte, hogy meg se érint, elhúzódik tőlem.

„Keféljen meg téged a Magasságos Brúnó Boldogisten”, mondtam.

„Meg fog”, vigyorgott Cilly. „Szakemberre szoktam bízni magam.” De, még szerencsére, Topo fejét sem érintette meg. Pedig majdnem megsimogatta. Rávertem volna a kezére az esernyővel. Hosszú, de túl széles ujjai voltak. Lábamra gondoltam. Csavargók. Lezöttyentem a fal tövébe.

„Pár koronát a szegény nyomorultnak”, dadogtam vigyorogva.

„Azt nem, de egy igazit”, koccintott velem Cilly. „Beszéltem Brúnóval, meséltem rejtett színészi képességeidről. Van egy történelmi filmje... tudod, e Csernobilok Évtizedében azt kell keresni, ami más, ami volt, ami tán igaz se vón... volt – javította magát –, ami a messzi múlt”; révedten nézte a „Bizza” táblát.

Magamhoz vontam, megcsókoltam.

Topo mélyen aludt. Jó, jó. Nem is tudtam.

„Próbáld föl ezt az öltönyt”, mondtam *asztán*, csak úgy, hogy *utána* már tanácstalanul és riasztóan meztelenül álldogáltunk, nézve a táblát, melyet gyéren áztatott az eső.

„Ó, te kis perverz”, mondta Cilly, és hozzátartott, hogy nyakkendő t kössön. Ösztönösen se vett inget, alsónadrágot. Próbáltam visszaemlékezni: Tatyin nyakkendő azért nem volt. Sál.

Viszketni kezdett a lábam. Vakarni kezdtem. Hamarosan véres lett. Ronda lábszár, mint egy sáros esernyőnyél.

„És most mi legyen?” Ezt Cilly kérdezte. És akkor ez. Hogy tőlem ilyeneket kérdeznek, mindenfelét kérdeznek tőlem.

„Soha – mondtam –, most érzem, sose ihatok többé.”

„Ihatom”, mondta ő, és úgy, ahogy volt, az öltönyömben, átvonulva a szobán, ahol Topo aludt, eltűnt a spájzban.

De nem jött vissza. Utánamentem. Aludt ő is. Felöltöztem, rájuk zártam a lakást, bedobtam a kulcsot, rájuk. Nekivágtam a városnak. Annyi eszem volt, hogy a Sípot kerüljem.

Egy tócsa elcsúsztatott és elúsztatott. Sáros lett a nadrágom térdé. Mi legyen.

Visszafordultam. Haza.

Csöngettem.

Topo támolygott ki az előszobába.

Meztelenül.

„Hagyjál, holnap találkozunk”, mondta. „Cillynek olyan jól áll... jól áll az öltönyöd. *Nergugy.*”

„Ne haragudj”, mondtam, Cilly kiigazító modorában.

„Holnap itt”, mondta Topo.

Hogy én addig mit kezdek magammal, nem volt érdekes? De, érdekes volt.

Jött Cilly, az öltönyömben, nyakkendő tlenül. Kidugta a műteremlakásuk kulcsát a levélrezen.

„Paraplét a tartóba”, mondta Topo.

Ezt nem értettem.

„Majd nézz fel”, tette hozzá.

Ez még rejtélyesebb volt.

De – szerencsémre – ahogy a kapun kiléptem, felnéztem. Egy nyitott esernyő vitorlázott alá az égből.

„Bíztad volna szakemberre magad”, mondtam az égnek. Bár a felhők általában érteni *szokják* a dolgukat, motyogtam. Cilly mondta mindig így („mindig”): „Topo így szokja... Kaufschad úgy szokja...” Sokja.

Úgy, ahogy voltam, kimentem a Délibe. Felszálltam az első vonatra. A Gellérthegy alagútjában jutott eszembe: hiszen jegyet se vettem. Szerencsére lassítottunk hamarosan, leugrottam, elindultam az ázott gazban, amerre láttam.

Ömlött az eső.

Rádöbentem, hogy az esernyőmet a vonaton felejtettem. Jegy nélkül utazik. Telefonozni kéne a következő állomásra: jegy nélkül utazik egy ernyő, rakják le, a büntetést is kifizetem. Csak hát fogalmam se volt, merre tart a vonat. A vonatom, hogy így mondjam. „Fogalmam”, ez is töktúlzás.

De ha semmi fogalmam, akkor...

Megálltam. Helyben voltam.

Hajózni muszáj, motyogtam.

És megcéloztam a *Víg Hajóst*. Megcéloztam, és el is találtam. Gombafejet kértem, bort, mindent. Ernyőmet majdnem a tartóba állítottam, ahogy beléptem. Akkor jöttem rá, se ernyő, se tartó.

Itt tartottam, „itt tart a dolog”, gondoltam, javítva rögtön.

Rögtön kell javítani. Vagy ki tudja. Ha Tatiana Viennoise beugrik, vagyis ha nem ugrik be, lett volna olyan jókedvem, hogy „semmillyzek”?

Minden kérdés a múlt kérdése volt, úgy éreztem. Nem kérdés, hogy pillanatnyilag nincs semmi kérdés.

„Hány óra is?” Ezt kérdeztem a főúrtól. „Fizetek. Főúri volt a koszt, ó, lány”, mondtam a kenyereskisasszonynak. Cilly ezt se értette volna. A kenyereslány olyan kis törekeny volt, ahogy én szeretem. Na ja.

Kimentem, épp hajnalodott. Tisztának látszott az ég. Elindultam Kaufschad lakása felé. Ha nekem valaki *akkor*, gondoltam, azt mondja, hogy a Tatiana Viennoise paci még az enyém lesz egyszer... Vagy egyáltalán

Lent a kapu előtt Topóék már türelmetlenül vártak. Brúnó indított. „Elég volt a pesti toporgásból, hih!”, mondta Topo.

VERSFORDÍTÁS-PÁLYÁZAT

Publius Ovidius Naso

SZERELMEK II. 10.

Azt mondtad nékem, Graecinus, nem lehet az, hogy
két lánykát valaki egyidejűleg imád.
Elhittem neked, én a naív, de te félrevezettél,
s tessék, egyszerűen két szeretőt szeretek.
Formás mindkettő külön, és igen ékesek együtt,
nem tudom, ez vagy amaz érti-e jobban a csint.
Szébb az emennél, és ugyanannyira szébb ez amannál,
inkább ezt szeretem, mégis a másik a jobb.
Bolygok köztük akár a vihar kergette hajócska,
és hol az egyik tart, hol meg a másik ölel.
Mért kettőzöd hát, Erycina, keserveimet még,
nem volt éppen elég gond az az egyke leány?
Mért kell még a ligetbe levél, teli égve a csillag,
mély ölü tengert mért kell gyarapítani víz?